

kultur & nöje

E-post: kultur.gt@gotlandstidningar.se
 Kulturredaktör: Bengt Valentinsson
 Telefon kulturredaktion: 0498-20 24 32
 Mobiltelefon: 0739 25 25 08
 GT på webben: www.helagotland.se

Julkonsert i Strandkyrkan för Syrien

Hoburgs pastoratskör, under ledning av Liv Stenström, ger på torsdag kväll den 19 december en advents- och julkonsert i Strandkyrkan till förmån för Röda Korsets hjälparbete i Syrien.

Förutom pastoratskören medverkar också tenoren Andreas Marmbrandt och skådespelerskan Gudrun Östbye.

Nu hoppas kören att julkonserten i Strandkyrkan kommer att ge fin utdelning i form av bidrag till Röda korsets insamling för Syrien. I sådana fall blir detta ytterligare en i raden av flera lyckade insamlingar till välgörande ändamål, där frivilliga krafter från hela Storsudret på olika sätt bidragit med arbete och gåvor.

Tidigare under hösten har man bland annat samlat in 8 000 kronor till Världens barn vid Tack-sälsedagens skördeauk-

1700-TALSDAM. Mamsell Petronella Cornelia blickar numera ut mot den gemensamma gården till Björkanderska fastigheten.

Mamsell Petronella på

plats i Björkanderska

Oja kyrkliga syförenings årliga auktion den 4 december. (GT)

Katthviks-bio visar "Emil" och "Monica Z"

Katthviks-bio visar Per Flys film "Monica Z" på fredag kväll den 27 december.

Filmen är inspirerad av Monica Zetterlunds liv mellan cirka 1959 och 1974, när växtelefonisten från Hagfors bokade en hedersplats i Sveriges artistelit och innekreter i New York på sextioalet.

Filmen skildrar en exceptionell artist som med unik närvaro och sårbarhet levde ett liv på scenen samtidigt som ett turbulent kärleksliv dolde sig bakom ramp-ljuset.

Men redan på eftermiddagen är det dags för matinéen "Emil och Ida i Lönneberga", en färsk animerad familjefilm om Astrid Lindgrens älskade karaktärer.

Emil är en rar liten gosse som gärna vill hjälpa till, men hans hjälpsamhet blir ofta till något hyss. Då får han sitta i snickarbova, där han i lugn och ro sitter och täljer sina trägubbar tills han blir utsläppt.

Visningarna är ett samarrangemang mellan Östergarns kulturförening och Folkbio. (GT)

Många av medlemmarna i den lilla bostadsrättsföreningen Björkanderska i Visby innerstad har flera olika kulturaktiviteter på agendan. Det kan handla om allt från filmklubbar till konstresor.

Just en konstresa var upptakten till förvärvet av den kalkstensskulptur som nu pryder den gemensamma trädgården.

Hon heter Mamsell Petronella Cornelia och enligt konstnären Åsa Ardin Kedja, som mejslat fram henne ur den gotländska kalkstenen, är hon från 1700-talet.

–Det syns på de tunga ögonlocken, typiska konstnärliga uttryck för just det århundradet, förklarar hon.

Befriad ur stenen

Fast egentligen är hon 400 miljoner år gammal, från den tid då det gotländska kalkstensgrunden bildades.

–Jag har bara hjälpt till att befria henne ur stenen, ett oförutsägbart konstnärligt arbete där stenen får vara med och bestämma, och man vet aldrig hur det slutar, konstaterar Åsa.

Jan Luthman och Björn Nilsson, båda boende i Björkanderska fastigheten med gatuadresserna S:t Hansgatan och Trappgränd, var med på den konstresa i våras som bland andra be-

Jan Luthman till vänster och Björn Nilsson näst längst till höger är båda boende i Björkanderska och initiativtagare att köpa in Åsa Ardin Kedjas kalkstensskulptur. Den här dagen var det filmklubbmöte och med på bilden är grannarna Björn Franzén och Dag Nilsson som ofta är på besök och njuter av trädgården.

sökte Åsa Ardin Kedja och hennes ateljé i Garda.

–Vi tittade på alla fina skulpturer och i just det ögonblicket väcktes idén att lägga en del av våra gemensamma satsningar på gårdsmiljön också på den konstnärliga utsmyckningen, berättar Jan Luthman.

–Vi föll för Mamsell Petronella och lade fram ett förslag för styrelsen. Att vi skulle låna hem henne på prov innan vi tog det definitiva beslutet, säger Jan Luthman.

Hon fick stå där några veckor på stubben till det nedsågade påronträdet och så beslöt föreningen att hon skulle bli kvar. Dock inte på stubben, på Slite sten-

huggeri införskaffades den kalkstenssockel varifrån hon numera blickar ut över den vackra och arkitektanlagda trädgården.

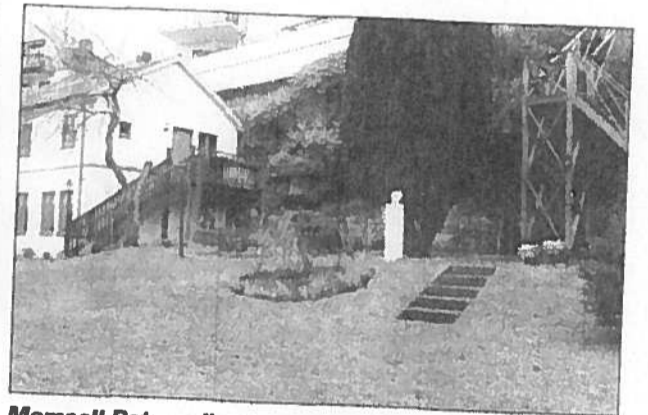
Berest dam

Mamsell Petronella är alltså en 1700-talsdam och hundra år äldre än köpmannen Björkander som gett fastigheten dess namn.

–Det kommer nästan alltid fram en urgute när jag hugger i kalksten, säger Åsa Ardin Kedja.

–Det speciella med den här damen är nog att hon hade problem med reformationen och brytningen med katolicismen, tror Åsa.

Det visar sig också att den här damen är lite berest.

Mamsell Petronella, som enligt konstnären är en dam från 1700-talet, passar perfekt i den arkitektanlagda trädgården.

Gården sedd från trappan upp till Kilnten där föreningen har sitt lusthus.

Härom året besökte hon Göteborg och var utställd på galleri, men nu är tanken att hon blir kvar i den fina trädgården bakom en av Visbys mera berömda och namngivna köpmanshus, som hyst tre generationer Björkander och där tidigare prästerskapet i S:t Hans hade sina boningar.

Bengt Valentinsson Text och foto
 bengt.valentinsson@gotlandstidningar.se
 0498-20 24 32